

Učništvo in upraviteljstvo v Ptiju
v gledališkem poslopu.

Stajerc izhaja vsaki drugi petek,
zatrit dne naslednje nedelje.

Sestavki dobrodošli.

Načrti se ne vračajo in se morajo
naložiti do pondeljka pred izdajo do-
tične številke vposlati.

Posamezna številka velja v Ptiju za
celo leto K 1.— s poštnino K 1.20.
Pri odjemanju več ko 10 številk pri-
meren rabat.

Cena za oznanila za:

1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—
 $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—
 $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—
Pri večkratnem oznanilu posebno zni-
žana cena.

Štajerc.

čev. 13.

V Ptiju v nedeljo dne 30. junija 1901.

II. letnik.

Naši deželnici poslanci.

Deželnici zbor v Gradcu je sklican, ali naši slovenski poslanci so zopet ostali doma, in pri tem se jim niti vedno ni zdelo, svojim volilcem povedati zakaj, da nečejo svojih mandatov posluževati, za katere so preje prosili in katere so le zategadelj dobili, ker so imetom vsakojake lepe obljube delali. Da, niti kmečnih shodov se ti gospodje ne upajo sklicati, da bi se usaj opravičili, temuč oni hočejo le volilne može skušati zbrati in se na tihem posvetovati, da bi tako volilci ja nič ne zvedeli, po čem gospodje koprničko, Marsikdo, kdor razmere na spodnjem Štajerskem pozna, da naši kmetje slabejše živijo in manj denarja imajo, kakor kmetje na gornjem Štajerskem. Bogata Štajerska dežela je toraj dolžna ubogemu slovenskemu kmetu odpomoči in sicer skoz zidanje železnic, regulacijo rek, brezobrestnimi posojili in denarnimi podporami za kmetijska društva. Dalje, naše kmetstvo noče nebenih novih davkov, ampak zmanjšanje sedajnih, posebno deželnih doklad na žganje. Končno zahteva naš kmet pravično predrugačbo sedajšnjega volilnega sistema. Kmet plačuje davke enako tako, kakor ljudstvo v mestu, on hoče toraj

svojega poslanca sam voliti in ne še le prej volilnega moža, ter zahteva pomnoženje kmetskih poslancev, tako da ne bodejo imeli meščani, ampak kmetski stan večino v deželnem zboru.

Kaj pa zahtevajo gospodje doktorji in profesorji, katere so ubogi spodnještajerski kmetje izvolili za svoje deželne poslance? Oni vpijejo: „Proč od Gradca!“ to se pravi, oni hočejo imeti svoje c. kr. namestništvo za Spodnji Štajer, svoje višje deželno sodišče, svojo finančno direkcijo, svoj deželni odbor, da bi mladi gospodi doktorji, njihovi sinovi tam lepe službe dobili in da bi tudi drugi gospodje po 5000 gld. v svoj žep vtakniti zamogli brez da bi jim treba delati bilo, kakor profesor Robič. Kaj bi mi storili, ko bi Nemci tej želji ustregli? Mi bi mogli dvojne davke plačevati, da bi vse te nove urade zdrževali in naše vrle doktore in njih soproge, njihove sinove in žene teh, in potem še vse druge sorodnike te družbe rediti! Dragi kmet! kar ti potrebuješ in zahtevaš, vsega tega tvoji poslanci nočejo. Kar pa tebi škodi, to hočejo oni, in k temu hočejo te tudi pregovoriti; gospodje pa hočejo dobro jesti in piti, ter nič delati, kakor g. Robič — na stroške kmeta. Ako si toraj pameten, poženi vse te gospode pri prihodnjih volitvah k zlodeju, potem

Če se kmetu dobro godi, tako se godi dobro tudi vsem drugim stanovom.

Ali so trgovci krivi, če na Ruskem in v Ameriki pridelajo veliko pšenice in se cena zniža?

Ali so trgovci krivi, da vredna ogrska pšenica poplavljata trge ali tržišča po naših deželah in ceno tlači?

Ali so trgovci krivi, da mraz ali toča nam kmetom žito in vinograde uniči, da potem kmet nobenih dochodkov nima?

Ali so trgovci krivi, če je kmet prevzel od svojih staršev posestvo z velikimi plačili, tako, da ga že obresti zadušijo, in če je moral za prevzitek najlepše njive prepustiti?

Ali so trgovci krivi, če mora sin k vojakom? Mesto da bi sin doma delati pomagal, mu mora oče še denarja pošiljati; namesto sina pa dragega hlapca plačevati.

Ali so trgovci krivi, če kmetu ogenj vse poslopje

Konsumna društva, njihov začetek in konec.

(emševanja starega zapeljanega Štajerskega kmeta o konsumnih društvih
(Konec.)

Marsikdo misli, da pri konsumnem društvu ni stroškov. Pa jih imajo le dosti. Konsumno društvo odijo drugi, kmet pa mora dober stati s svojim prevoženjem in hrbet nastavljeni, da ga drugi bičajo.

Trgovec pa dela in vodi vse sam, a vkljub vsemu izdevanju pride vsak teden veliko pridnih trgovcev v boben.

Kmet stopi sam sebi na noge, če h konsumnemu društu pristopi. Veliko lažje proda zase poljske pršalke, ko jih ima le malo na prodaj. Konsumno društvo nabere od vseh udov veliko množino. Če pa kupec veliko zalogo žita vidi, hoče vredno kupiti. Gotovo ste se na sejmih prepričali, da kadar veliko živine pripremo, so tudi kupci svojeglavni in le po nizkih cenah bičajo.

smejo oni mirno svojo „obstinenco“ goniti, kajti potem ne bo šlo več na tvoje stroške.

Klin s klinom.

Gospod Jonas, urednik „Gospodarčeka“ trgovcev ne more trpeti. Advokate in doktorje ima rad, te hvali pri vsaki priložnosti, trgovci pa so mu na pol vragovi. Da bi tudi kmete proti kamarjem naščival, domišljuje si vsemogoče laži. Tako piše on v štev. 2 „Našega doma“:

„Samo, kadar kmet prinese denar v štacuno, tedaj imajo za nas sladke besede rekoč: „Stric, kaj pa bo dobrega?“ Drugači pa nam za hrptom osle kažejo in nas imenujejo „bindišer trotl“. Pred svetom nas tako sramotijo, kakor da bi bili kaki divjaki.“

Mi smo takoj vedeli, da so te trditve zlagane, ali, da bi mi ljubemu g. Jonas-u ne storili krivice, odgovorili smo sledeče:

„Gospodarček“ pripoveduje v svoji zadnji številki, da so trgovci, kateri kmeta, ko pride k njim kupovat sicer prijazno pozdravijo s sladkimi besedami: „Stric, kaj pa bo dobrega?“ Drugači pa nam za hrptom osle kažejo in nas imenujejo „bindišer trotl“. Mi sicer nismo kaj takega še nikoli slišali, ali, ako „Gospodarček“ po domače „Naš dom“ to pripoveduje, mora že res biti. Mi bodo našim bralcem dokazali, da mi s kmeti tudi resnično držimo in ne tako s trgovci, kakor „Gospodarček“ lažnjivo trdi. Mi tedaj tem potom tirjamo in zahtevamo od urednika „Našega doma“, g. Jonas-a, da nam imena tistih malopridnih trgovcev imenuje, da bodo tudi mi naše bralci pred takimi trgovci svarili in da bodejo potem naši bralci vedeli, kateri trgovci slovenskega kmeta zasramujejo in izdajo. Ako pa nam g. Jonas imena tistih trgovcev ne imenuje, potem je on sam so-

sežge, če mu živila pogine, če svinjska kuga veliko škodo napravi?

Ali so trgovci krivi, če živila ne gre v denar, ker tujih kupcev ni?

Ali so trgovci krivi, če trgovci s prešiči svinje zdaj veliko ceneje plačujejo ko poprej? Ko je bila hrvaška meja zaradi svinjske kuge zaprta, so se svinje v naših krajih dobro prodajale, zdaj pa hodijo kupci večjidel na Hrvaško, ker svinje tem ceneje dobivajo.

Kje so pa bili prej tisti čarovniki, ki hočejo s praznimi obljudbami kmeta po tako nevarnem podjetju, kakor je konsumno društvo, v bogastvo spraviti?

Varuj se jih! Varuj se, dokler ni prepozno!

Če bi kmet od konsumnih društev kakega zboljška pričakoval, je ravno tako, kakor če bi ga oči bolele in bi si on nogo zavezal!

Velikokrat se kak svet prav lepo bere in govori, pa v resnici se še le vidi, da ni nič kruha iz te moke.

Svoj stan si bo kmet še le tedaj zboljšal, če ne bo brez potrebe na vsak semenj hodil, pa denar zapravljal, namesto da bi doma kaj delal;

vražnik kmetskega stanu, lažni in slepar, „Gospodarček“! ven tore z imeni kmečkih sovražnikov.“ Mesto da bi on sedaj naznani imena tistih krivičnih trgovcev, ali pa priznal svojo laž, poskuša se g. Jonas v štev. 3 „Gospodarčeka“ po sledenem receptu ven „izšvindlati“: On piše:

„Ali si ti naš sodnik? „Štajerc“ je kazelen od jeze, odkar izhaja naš list. Posebno mu hudo dene, da smo mu mi kar korajžno obraz povedali, da je nemčurski kramarski list. On sicer taji, vendar se izda vsaki trenutek. V zadnjem listu se je zopet zavzel za trgovce, kateri se kmetu od spredaj sladkajo, od zadaj pa pravijo „bindišer trotl“. „Štajerc“, ki je pravzaprav moral kmete braniti, se je zavzel v zadnji številki za take trgovce, ter zakričal nad nami: „Povej imena takih trgovcev sicer si lažnik.“ Oj ti neumni nemškurček ti Misliš, da si ti naš sodnik, misliš, da smo ti mi dolžni odgovarjati, misliš, da je treba samo zarenčati nad nami in nam skoči srce v hlače „Štajerc“, ti si bil že od nekdaj nesramen in si še zdaj. Če pa hočeš imena onih trgovcev izvedeti, pridi k nam, izvedel boš trgovce pa še tudi nekaj drugega.

Ljubi g. Jonas! Mi vsekakor nismo tvoji sodniki ali vsakdo in naj si bo še najpriprostejši težak in kmetski hlapec, sme o možu, ki ljudi nalaže in ščuva soditi in ga obsoditi, ga izdati in opljuvati. Mi ne bomo k tebi prišli, pač po bodo tukaj pred 20.000 bralci „Štajerca“, samimi poštenimi kmeti povedali, kaj si ti, in ako se čutiš nedolžnega, idi k sodišču pa nas toži. Ti si že leta sem prikrajševalo časti iz navade in lažnik. Ti veš sam najbolje, kolikrat si že zaradi tvojih lažij imel opraviti pri sodišču.

Ako pa še tebe zaradi tvojih lumparij zgrabi za vrat, potem pričneš se jokati in prosiš za od-

Če ne bo za vsako malenkost tožil in po sodnijah hodil ter ves svoj denar zapravdal; Tisti je najbolj moder, ki se v nobene tožbe ne poda;

Če bo zavaroval proti škodi ognja ne samo hiš in gospodarska poslopja, ampak vse kar ima, tudi proti toči, potem ima vendar podporo, če ga nesreča zadene;

Ce si kmet prizadeva, dobra plemena konj, kranj in svinj, kakor tudi dobrega semena pšenice, ovs, lanenega semena, vinskih trt itd. pridobiti in z mljivim obdelovanjem zemlje povzdigniti nje rodovitnost. Za lepo blago bo zmirom veliko več skupil, kakor za slabo;

Če bo jablane, hruške in drugo sadno drevje z žlahtnimi ceipiči požlahtnjeval in travnike in njive dobro gnojil, potem bo od svoje kmetije prav dobre dohodke imel.

Tudi za vino, če ga hrani v čistih, dobrih, zdravih sodih, bo več denarjaobil, in vino bo okusno in zdravo ostalo.

Zdaj veste, zakaj denarja ni!

šanje! Dne 16. marca letošnjega leta pisal si ti časniku „Südsteirische Presse“ sledeče pismo:

„Jaz podpisani Eduard Jonas, izjavljam s tem, da živo obžalujem, ker sem oui, pod mojim uredništvom v „Südsteirische Presse“ dne 5. julija 1900 proti gospodom J. Kasimir, V. Schulfink, J. Kollenz, J. Gspaltl in Bratom Slawitsch in drugim nemškim trgovcem naperjeni zasramovalni dopis razglasil in s tem v omenjenem članku se nahaja jajočača strazžaljiva očita uja prekličem. Razen tega dal je g. Jonas za Štajerca 100 kron, da bi mu trgovci odpustili in ga ne zapreti stili! Kmetje! ta človek naj bi vas podučeval in bil kmečki list? Fej hudič!“

Klerikalni shod v Slov. Bistrici.

Klerikalno zborovanje vršilo se je dne 9. t. m. gostilni tukajšne posojilnice. Na tihem so se klericalci in njih zvesti pristaši zbrali. Isto nedeljo se po cerkvah s prižnic naznanilo, da se bode tudi razplačno pilo in jelo in res zbrala se je truma že jenih lačnih. Govorniki so prišli iz Ljubljane in Maribora, ljudstvo znamen domaćim govornikom že več ne rejame.

Klestilo se je v prvi vrsti črez liberalce, zadolžne poštenjake in „Štajerca“. Krščansko ljuzen do bližnjega pokazala sta v prvi vrsti dužnik Anton Korošec iz Maribora in neki Vencajz (nepo mu pater) iz Ljubljane s hujskanjem ljudstva. Mlatil je tudi črez „Štajerca“ laporski župnik Šedved, kot kmečki priatelj, ter pozabil povedati, da alaga iz ljubezni do kmeta, laporčanom velikanska načila z nepotrebним podiranjem in zidanjem farovžga poslopja. Kmetje imajo ja denar, če ravno ponanjuje večkrat soli in obleke za deco. — „Ti Šta-tro, tvoja ura se bliža“, je nek duhoven izrekel, da ed letom ti bodejo zapeli „libero“, (to je smrtno esem) in te pokopali zastonj. Rajši pa bi naj ti

Premislite, ali potrebuje kmet zdaj konsumnoštvo za varuha ali jerofa?

Ne!

Prej ga ni bilo treba. Naši stariši so tudi brez konsumnih društev dobro izhajali in si premoženja pravili, kmet brez tega nevarnega društva sam kupi in hoče, si izbere lepo trpežno blago in ga dobi pri rovčih skoraj za lastno ceno, proda pa kjer in kadar.

Če ima kmet kaj za prodati, trgovci prihitijo nadega in mu poljske pridelke iz rok pipljejo.

Trgovci si tudi prizadevajo poljske pridelke v dežele poslati, da kmet večjo ceno doseže.

Ponemajte moje nauke, držite se vašega gospodarstva, ki vam da tako lepo neovdvisnost in ne dajte v svojo škodo nepotrebnih skrbi za druge naložiti. Tem boste mirno zaspali in ne boste nikomur odgovorni. Angelj mirnosti, ki je v mnogih krajih odšel, se bo nam zopet prikazal.

Varujte se posebno tudi tistih čarovnikov, kateri

hujškači in puntarji razodeli, kolikim kmetom se je zapela ob času njihovega hujškanja smrtna pesem na posestvih in kolkim se še bode. — Kmetje odpirajte zmiraj bolj oči — Preteklo leto so Vas slepili z zadrugami in konsumom in sluh je neki Ivan Kač, iz Žalca v „Slov. Gospodarju“ kot kmečki rešitelj. Da pa take moči kakor Kač, kteri še ni imel nikoli niti eno brazdo zemljišča v posesti in je od nekdaj le občinski pisac, ne more kmetom iz skušnje kaj kriptnega svetovati, je ljudstvo sprevidelo. Zdaj potju kot kmečki odrešenik od kraja do kraja mladi duhoven Korošec iz Maribora. No kmetje, sodite sami. Sinček majhne kočlarije v Slov. goricah plezal je od mladih let po šolskih klopeh, z dobroto drugih prišel v teologijo, je zdaj učitelj v semenišču ter dobiva prav dobro plačo iz štibernice. Tega gospoda edina skušnja je, da napada kot glavni urednik „Slov. Gospodarja“ med drugimi stare poštene skušene može. Ta gospodek, kteri morda pšenice od rži ne pozna, nima druge skušnje kakor zauživat, kaj drugi pripravlajo, se predzno povije za kmečkega rešitelja. Svet! ali si že, ali še le bodeš narobe. Potem pa se kmetom tako godi, ker imajo od nekdaj take rešitelje. Sami pač dospejo v sladkem življenju do velikanskega premoženja, — kmet pa trpi.

Pilo in jedlo se je pri tem zborovanju prav v obilni meri in neki teh prenapojenih je prišel domu brez klobuka, drugi s potolčeno glavo. Zanimivo videti je bilo odpotovalno krdelco proti Gorni Bistrici pod vodstvom kaplana s Tinj na Pohorji. Bilo jih je 23, med temi 3 kmetje, 19 pa drvarjev in viničarjev; rogovili in vpili so kakor zdivjani kopači, ponosno je šel kot prvi in voditelj te družbe tinski kaplan. Daleč naprej šla sta hitrim korakom g. tinski nadučitelj in kmet Dvoršek, videlo se je, da se sramujeta iste tovaršje. Da se je pri zborovanju nekaj preupal, nam ni treba posebej omeniti, ker to sliši pri klerikalnih zborovanjih k dnevnemu redu.

Krstilo se je to zborovanje, da se ljudstvo ložje

Vam bogastvo obečajo, da ne bode zadnji vinar iz vaše hiše izletel.

Dokaz tega svarila je: polom vinarske zadruge v Vipavi, polom konsumnega društva v Šoštanju, polom konsumnega društva v Šent — Ilju, polom mlekarske zadruge poslanca Povšeta v Ljubljani, polom konsumnega društva v Spodnjem Kašlju pri Ljubljani, kjer je moral načelnik plačati 1000 gld. škode, vsak ud pa po 35 gld. in več takih društev, ki so že tako oslabela, da bodo v kratkem žalosten konec storila.

Hranilnice v Lvovu so leta 1899 in 1900 veliko milionov zapravile, ker so si voditelji med seboj denar izposojevali.

Lani je propadla posojilnica v Nussdorfu pri Dunaju in so zadružniki izgubili 400.000 gld. Pri propadli posojilnici v Melniku na Češkem so udje izgubili 320.000 gld., ravno zdaj pa je armenska cerkvena posojilnica v Lvovu prodadla. Voditelja te posojilnice, necega kanonika, so zaprli, škof Izakovič je od žalosti umrl, udje pa so izgubili velikansko denarja.

prekani, z imenom „Katoliško kmečko društvo“. Več dni po zborovanju se je še slišalo govorjenje: „Pijača bila je boljša kakor vso čekanje, kedaj pa še bo kaj zastonj, pa še bodemo šli.“

Kmetje! dobra reč in dobro zborovanje ne potrebuje mite in brezplačnih pijač in jedil. Ti „Štajerc“ pa nič ne plača pijače, če kje zboruješ, si pač siromak, kakor smo mi kmetje. K zborovanju jih pride tako zmiraj v velikem številu, istih pa, ki bi prišli samo jest in rogovilit, ne potrebujemo. Stvar je jako važna in se more brez sile in mite resno in pametno postopati.

Vojna v Južni Afriki.

Iz Haaga poročajo, da se z vladne in tudi z druge strani vpliva na Krügerja, naj sklene mir. Tudi angleška vlada baje deluje na to, da bi Krüger odnehal, toda Krüger odklanja vse ter se ne da omajati. Med angleškimi liberalci, kateri so bili vedno za mir z Buri, pa je nastal razkol. Dočim angleški listi v najživahnejših barvah opisujejo uspehe svojih rojakov in poraze Burov, katerim se po zagotavljanju angleških žurnalistov godi že obupno slabo, kaže lista izgub, da je bilo minole dni 26 večjih in manjših bojev in prask, angleške izgube pa tako velike, kakor bi se bila vršila prav poštena bitka. Iz Bruslja poročajo, da je izjavil dr. Leyds, da nista bila generala French in Buller nikdar burska vjetnika. Iz Cradocka poročajo, da so bili Angleži pri Waterkloofu teheni ter da so izgubili 10 mrtvih in 4 ranjence, 66 pa je bilo vjetnikov. Buri pa so izgubili le enega mrtvega, in enega moža so jim Angleži vjeli.

Buri si znajo vedno preskrbeti novega streljiva, živil in obleke. Angleški listi pišejo o tem plenjenju, da Buri ropajo, kadar pa plenijo Angleži, pa pišejo, da «konfiscirajo!» O Burih se poroča, da je njih zdravstveno stanje izborno, da so vedno dobre volje, da jim ne manjka ne jedi ne pijače in tudi ne obla-

Takih izgledov bi se dalo navesti še vse polno, a vsak priča, kako zlato resnico je povedal „Slovenski Gospodar“ v številki z dne 11. aprila 1901. na strani 6, kjer je pisal: „Ne zaupaj v gmotnih ali denarnih rečeh nikomur, niti svojemu najboljšemu prijatelju ne.“

Praprotovo seme.

(Resnična dogodba iz lanskega leta.)

„Povem ti, bodi previden! Ti ne veš, kako se je v nedeljo pri ‚Figabirtu‘ stari Gašpar priduševal in kako je zagotavljal, da vsacega ubije, katerega bo po noči našel pod oknom svoje Katerce. Veš s starim se ni šaliti. Trde kosti še ima in koder udari, tam se pozna. Vem, da je Katerca lepo, brhko dekle in da te skomina po njej, a pravim ti, bodi previden!“

Tako je svaril Zelnikov Andrejček Dacarjevega Blažeta, ko je ta nameraval na večer h Katerci pod okno.

čila, katera so pa večinoma pobrali Angležem, taki da Buri tudi nosijo zdaj rudečo angleško uniformo. Vsed tega se pripeti nemalokrat, da Angleži ne vedo so-li Buri ali lastni rojaki, na katere jim je streljati.

Te dni se je vršil v Queenhallu javen shod, na katerem sta govorila bivša ministra v Kaplandiji Marriman in Sauer. Predsednik shoda je bil Labourchere in tudi več poslancev je prišlo na shod. Z velikim navdušenjem se je sprejela resolucija, ki obsega južnoafričansko politiko ter zahteva, naj se dovoli Burom popolna neodvisnost.

Razne stvari.

Regulacija Pesnice. Nazuanjam našim cenjenim braleem, da je c. kr. polje deljsko ministerstvo vsled prošnje štajarskega deželnega odbora z dne 30. novembra 1900, regulacijo Pesnice na tretji program 9. sekcije dovolilo. Tega uspeha pa se nimamo zahvaliti poslancem, ampak uplivu nemškega vitežkega reda in štajerskemu deželnemu odboru, kakor tudi vrli kmečki deputaciji ki je lansko leto šla v Gradec Hofrat Plojkovič pa ni naredil nič.

280.000 krov za vinograde od dežele in države bode se letos razdelilo za Spodnje Štajersko, ker je deželni zbor tokrat svoj prispevek zopet za 20000 K povišal. Od tega zneska dobili bodo kmetje 259.500 K meščani 20500 K.

Našim cenjenim naročnikom in sotrudnikom srčna hvala za dopolne dopise. One pa, katerih dopise zaradi prostora sedaj nismo zamogli natisniti, prosimo potrpljenja. Gradiva, posebno iz pripravnih kmečkih rok, nam vedno dovolj dohaja, kar je veselo znamenje prihodnosti in probujenosti kmečkega stanu. Tudi prosimo oproščenja, ako tu in tam kak dopis

„Priti pa morem kmalu do nje,“ pravi Blažen Nikjer ne moreva drugače med štirimi očmi delj čas govoriti in jaz ji morem toliko povedati. Ti povem da morem priti do nje, naj bo že kakor hoče. Ni ne veš Andrejček, kako bi se dalo poskusiti? Katerca me ima rada in mi je tudi dovolila, da pridem lahko k njej, če mislim, da me ne bo nobeden zasačil.“

„Ja, dalo bi se že, pa težko. Ravnokar mi je nekaj v glavo padlo. Morda si že slišal, kako moč ima praprotovo seme, če ga dobiš na kresno bilo večer? Pravijo, da je človek neviden, če ga nosi v škornjih. Pa kje ga dobiti, to — to!“

„Saj res, Andrejček!“ Seveda sem že slišal, lansko zimo so mi stari oče pripovedovali, ko sva na peči treske cepila, da je to resnično. Veš, kje bi se dobiло? Pri Šinterjevi Urši, o kateri tudi pravijo, da zna coprati. Toda meni praprotovega semena ne bo dala, ker je še od zadnjih náme jezna radi tistega ušivega lesu za grabnom.“

„Ti Blažen če veš, da ga ima, kar pojdi k nji, ga bo že dala, če ji pomoliš par grošev v roko, sa-

skrajšamo ali kaj prečrtamo, ker vsaka stvar ima svoje meje. Le tako naprej!

Iz Doberle vasi na Koroškem. „Jaz sem govoril; zdaj imate besedo Vi!“ S temi besedami sklepa g. France Uranšek, kaplan svoj dopis iz naše vesi v „Mirovi“ št. 24. — Seveda imamo besedo zdaj, a imeli smo jo tudi vže prej in jo bodo obdržali tudi v prihodnje, če bode treba in se nam bode poljubilo. Je-li mislite g. France, da bodo morda Vas vpraševali, kendar nam bode treba govoriti. Motite se zelo. Dolgo pa ste rabili g. kaplan, predno ste skrpali svoj dopis, ki nima ne glave ne nog. Hudir ga pa vedi, kako to, da nam niste poslali kar precej popravka po § 19 tisk. zak. vsaj ta prelepi paragraf Vi gospodje ob vsaki priiliki tako radi rabite. Mogočno ste se enkrat razkoračili — vsaj dolgo-pet ste dosti — in naperili pero proti „Štajercu.“ Ni-li res, čudno se Vam zdi, da prinaša „Štajerc“ iz Koroškega tu in sem kake novice in uganjka Vam je, kedo se skriva za črkami „S. J.“ Seveda Vam to ne mora ugajati, zato pa tudi smatrati „Štajerca“ za tak list, ki v svoji zunajnosti ne kaže nobenega napredka. Bežite no. Kdo Vam pa to vejame? Vsaj sami Veste, kako je naš list zadnji čas napredoval in kako je razširjen v naši okolici. Veste pa tudi, da ga naše ljudstvo težje pričakuje, kakor Vašega žegnanega „Mira.“ In baš vsled tega, ker je „Štajerc“ priljubljen in ker probuja nezavedno ljudstvo iz zaslepnosti, zato ste začeli gonjo proti njem. A naj se še toliko s prižnice propoveduje, da bodo vsakdo na veke pogubljen, kdor ga bere, ne pride k cilju, ampak samo reklamo delate za naš list, kajti vsak tem rajše poseže po njem, tem bolj se prepoveduje. Pač res je, „da prepovedan sad najbolje diši.“ Vsa Vaša sveta jeza Vam ne pomaga nič. Svetati začelo se je vendar enkrat tudi v tužnem Kortanu. Tega ste sami izza zadnjih občinskih volitev popolnoma prepričani. Naš kmet jel se je otresati jarma, pod katerim je zdihoval leta in leta. Nismo hoteli sicer odgovarjati Vašim besedam, a ker nam Vi sami svetujete, da naj se damo kje podučiti, kaka razlika je med resnico in neresnico, ter lažjo, bodoemo

še par besed spregovorili. Ali naj pride domari k Vam g. France, da nas o tem podučite? Nikakor ne! Na pravega bi naleteli! Kdo pa je svoj čas tako gorostasno lagal v Miru? Se-li še spominjate podligh ne-resničnih napadov na uradništvo in učiteljstvo? Kdo pa je ovadil in denunciral vrlega g. nadučitelja zaradi onega „golaža“ v šoli? Veste li kdo je hotel z podlo lažjo uničiti njegov ugled? Seveda se taji vse po sloveči ligorijanski morali. Mi prav dobro vemo, kedor je bil tajisti dopisun in tudi Vi g. France ga najbrže poznate. In taki ljudje, ki so sami poduka potrebni, si dovoljujejo drugim kaj svetovati. Pezdir v očesu svojega bližnjega pač vidite, a bruna v svojem ne. Vse kar smo pisali, je gola istina in pri tej tudi ostanemo in se Vaše pretnje „da utegnemo prihodnjič bolj trdo skupaj trčiti“ prav nič ne bojimo. Da za Babičevem nakupom zadruga v Sinči vesi tiči ali je tičala je dognana stvar. Brez vsega vzroka posojilnica ni kupila Babičeve bajte. Jasno tedaj, da dobimo v kratkem prepotrebni konsum. Kaj pa tudi rabi posojilnica tukaj posestva, če ima svoje stališče v Sinči vesi? Mi smo že tukaj z vsem poskrbljeni in posojilnica naj ostane tam, kjer je dosedaj bila in naj ne hodi drugim v zelje. Sicer se je pa ne bojimo prav nič, in ste povsem napačno tolmačili naše besede. Vsaj vsakdo ve, da vse naprave, ki so na klerikalni podlagi ustanovljene, začno enkrat pokati če ne prej, pa slej, a vse pridejo na vrsto. Le poglejte malo na Kranjsko in na Štajersko. Ni ga skoraj dneva da bi ne bilo v „Narodu“ brati: ta in ta konzum je šel rakom žvižgat.“ Gotovo pa tudi še niste pozabili, kar je drž. posl. Gratzhofer trdil o slavnem gosp. zadrudi v Sinči vesi? Če pa ste slučajno pozabili, rade volje Vam dopošljemo tisto številko „Štajerca“, ki je prinesla skoraj doslovno prestavo tiste interpelacije. Kaj pa velepomenljiva obsodba dr. Žlindre v državnem zboru? Ste le taisto čuli in kako Vam je bilo takrat pri srcu. A ker smo vže pri žlindri, naj omenino, da bi imel naš dopisnik sicer vse tajiste sposobnosti za dovaženje žlindre, a ker ve, da niste s plačilom posebno natančni, boji se, da

veš, da ti stara gre za par krajcarjev ob polnoči v totenkamro po žebelj od truge.“

„Misliš Andrejček?“ pravi Blaže. Bom pa poskusil. Zdaj pa srečno in pa tiho bodi o tem, kar sva se menila.“

„Tako tiho bom, kakor grob. Náme se lahko zaneséš. Ne povem nobenemu, če mi nebesa obljudbi, — ko ne.“

V tem se Andrejček in Blaže razideta.

In res je gnala sama ljubezen do Katerce Blažeta k Šinterjevi Urši po praprotvo seme. In ni bilo zameriti Blažetu! Kdor je videl in poznal Gašperjevo hčerko, ta je moral priznati, da je Katerca dekle, kakoršne ni na daleč na okoli. V lice rdeča kakor kri in zobe kakor iz repe. Ni torej čudo, da je ta deklica, ki je bila po vrhu še zelo prijazna, vnela v Blažetu ljubezen do nje in da je bil pripravljen za njo dati vse, ako tudi življenje.

Prišedši k Urši, povedal ji je Blaže povod svojega prihoda. Urša ga je po strani gledala in že ga hotela odpraviti, kar vidi, da Blaže vleče iz žepa mošnjiček. To jo je potolažilo. Pa odpustila mu vendarle ni, da ji zadnjič ni pustil pobrati suhljadi za grabnom. Hotela se je maščevati nad njim, ker jo je takrat še ozmerjal in prilika se ji je zdaj ponudila.

„Veš, kaj Urša! Če mi ga daš, pobrala boš lahko vse tisto krepelovje tam za grabnom in še par grošev ti dam, samo če mi ga daš in če je res, da me ne more nobeden videti, če ga nosim (seme) v škornjih.“

„Tisto, tisto pa že da!“ pravi Urša. „Nobeden te ne vidi, ako ga imaš pri sebi, če bi tudi v nedeljo popoldan na sredi oštarije stal. Samo tisti te lahko vidi, katerega sam hočeš, da te sme videti, drugi pa ne. To jaz dobro vem, prav dobro. Verjemi mi.“

(Konec prihodnjič.)

bi svoj prislužek ne izgubil, kakor nekateri liferanti pri gospodarski zadruzi v Sinči vesi, dasi v resnici ni jud, ampak prav izboren kristjan, ki le ne more trpeti, da se Vi in pa Vaša klika vtikate v posvetne reči in politiko, namesto, da bi spolnjevali to, kar Vas je Jezus Kristus učil. Menite li, da bi se Vam gosp. France pristojalo, če bi Vi v roke vzeli vajeti in bič ter konjiča pognali v dir? Ste li vže kedaj čitali imenitno povest „o Zgubljenem Bógu? Če ne, prosite našega dopisnika, da Vam posodi eksemplar te povesti ima jih še par na razpolago, v založbi je pa že četrti ponatis pošel. V tej povesti je tudi nek gospod Vaše pasme z „birtahom“ sličen posel opravljal, poleg tega pa še na „štangi“ svoja „kunštna vretena predstavljal dokler mu nise hlače poknile, katere je potem stacunsko dekle kar na njem zakrpala ter ga pri tem z iglo nekam vvodila, in par kapljic rudeče krvi na svoje rokavce vjela. Vsaj tako v povesti. — Tedaj le „korajža pa šneid“ vsaj sami pravite, da „gliha vkljup štriha.“ K koncu Vašega brezmiselnega dopisa pa imenujete našega dopisnika nesramnim obrekovalcem. Zakaj pač? Menda samo zato, ker Vam je enkrat resnico povedal. O naskoku na Vašo blagoslovljeno osebo niti govora ni, še manj pa o organistu, katerega le toliko poznamo, da jo sem in tja v cerkvi z orgljami čisto „folš“ zavozi. — Povedali smo le, da se v vrtnej hišici glasba goji in ako bi hoteli glasbo kritikovati, bi se Vam g. France gotovo ne bili tako laskavo zahvalili za izredni vžitek, ki ste ga nam s svojimi „Strassenhauer“-ji napravili. Se je li igralo na glasovirji ali harmoniju, je pač vsejedno, igralo se je in to je glavnata stvar. Vsaj Vi gosp. France Uranšek sami pripoznavate „da se je igralo na glasovirji in ne na harmoniju.“ To je pa tudi vse kar smo pisali o Vas g. kaplan. Kaj naj Vam pa še dokažemo? O dokazati in z dokazili podpreti bi se dalo še morsikaj, a za danes Vam še prizanašamo in Vam le toliko na uho povemo, da je bilo pred Vami že mnogo kaplanov tukaj, ko so bili v obče bolj priljubljeni kot Vi. A le-ti niso delali niti poklone proštovi kuharici et comp., niti niso hoteli plešati po njenej piščalki. — Toliko za danes. Da pa ne boste preveč skrbeli, povemo Vam vže zanaprej, da imamo gradiva dovolj in v Vaš prid Vam svetujemo, da se brigajte rajši za Vaš prezvišeni posel, nego za druge stvari, ki ne spadajo v Vaš delokrog, kajti svaka sila do vremena. Tedaj do svidenja prihodnjic.

Junak Muršič od Sv. Benedikta zopet pogorel.

Dne 15. junija vršila se je v Mariboru porotna obravnava proti g. Mravlag-u, županu od Sv. Lenarta in proti uredniku „Marburger Zeitung“ zaradi razžaljenja časti. Tožil ju je g. kaplan Muršič od Sv. Benedikta in sicer zaradi nekega daljšega dopisa izišlega v „Marburger Zeitung“ dne 11. decembra 1900, v katerem je g. Mravlag kot dopisnik omenjenega članka pojasnil delovanje in hujskanje kaplana Muršič-a. Dopis nanašal se je osobito na počenjanje kaplanovo pri Vračko-vem shodu v Št. Lenartu, na nečuveno agitacijo proti „Štajercu“ in druga taka nelepa dejanja, kar smo svoj čas že poročali. Ker so porotniki spoznali, da

so očitanja v onem dopisu odgovarjala resnici, znali so obtoženca nekriva, ju torej oprostili, sod pa obsodilo kaplana Muršič-a na povernitev stroš (O jej!) Radovedni smo, bode li sedaj ta gos miroval ali ne. — Povsod smola in kdor išče „stakne“.

Obsojeni hujščaki. 19. maja vršil se je v Pom klerikalnem shod, ki je imel nalog, proti drugače in lečim ščuvati. Zaradi takega postopanja je celjski kr. okrajno glavarstvo ta shod, ko se je komiščel, razpustilo. Vsled tega razsrjeni in skoz nas duhovnikov vzpodbujeni, začeli so nekateri kmetje razsajati. Pri dne 18. junija v Šmarji se vršeči kazenski obravnavi bili so obsojeni: župnik Kreft na 30 dni ali 3 dni zapora, kaplan Pintarič na 50 kron ali dnevi zapora, kmetje A. Čretnik, A. Bečnik in F. Vodnik na 3, 2, oziroma na en teden zapora. S tem pa ni vse pri koncu, ker baje pridejo še nekatere druge obravnave na vrsto.

Vurberg. Tukajšnjim prebivalcem je prav žal prejšnem župniku, ki je od tod odišel. Spoštovalo je domače ljudstvo in priljubljen je bil tudi pri tukajšnjem Nemcih, katerih se posebno v poletju tukaj pre mnogo nahaja, kajti bil je prijazen proti vsakemu brez razločka narodnosti in vere. Pa s prihodom provizorja, ki bo znabiti tudi tukaj župnik postal, s tukaj izginili mirni časi. Na oratorij so od nekdaj zahajali tukajšni Nemci, učitelji in nekteri starci moži a sedaj je dal provizor okna zabiti, da ne more nikdo v cerkev gledati, a tudi v žagredi nikogar ne trpi, da si so že stari ljudje od nekdaj smeli nobiti. — Tukajšni starci vojaki ali veteranci so imeli 19. maja svojo svečanost ter so g. provizorju plačali za mešo 2 gl. Ko so ga šli fantje za možnarje prosili je sicer posodil, a rekel je, da ti možnarji so v cerkev, pa ne za tako oslarijo. A pri Sv. Barbari je baje rekel, da so veteranci starci biki! Tako tedaj Mi, ki smo cesarju služili, smo osli in biki! Če so veteranci mešo plačali, za koga je tedaj on sv. mešo služil? On bi pač naj pomislil, da voli bôdejo in oskrbitajo. Tu v Vurbergu je že od tega časa kar se tukaj žemlja prodaja, shranjeval prodajalec svoj koš med sv. mešo v mežnarijo, da je zamogel v cerkev iti, a tudi to je prepovedal ta novi gospod. Ker že sedaj tako ravna z nami, kaj bo še le, če res župnik postane? Večen nemir bo, a mnogi bodo izgubili vero pri takem duhovniškem ravnjanju in postopanju. — Briga se tudi mnogo za to, katere časopise kdo čita. Posebno pa mu ne ugaja „Štajerc“, kajti rekel je 18. t. m. v šoli učencem, da tisti, kateri „Štajerc“ čita, ima smrten greh. Ko je moj dečko iz šole prišel, me je vprašal, če je res smrten greh „Štajerca“ brati Jaz sem otroka podučil. Svetujem temu provizorju naj otroke uči Kristusov nauk, a druge reči naj pri miru pusti. Če on otrokom reče, da je greh „Štajerca“ brati, a jaz kot njegov oče ga berem, tedaj si bo otrok mislil, da sem velik grešnik. A ker ga jaz podučim in rečem da to ni res, tako si mora deček misliti, da je veroučitelj lagal. Tako postopanje ne bo priča dobroj dobrih nasledkov imelo. Prečastitega gos-

poda ptujskega prošta, ki imajo pravico pri nas župniku imenovati pa prosimo, da nam ne bi sedanjega provizorja za župnika imenovali, ker potem ne bo miru. V Vurmbergu stanuje razven kmetskih, tudi več gospodskih ljudi posebno pa poletu. Tukaj je treba miroljubnega izobraženega župnika a ne tacega, ki primerja poštene možje z živino.

Od Sv. Jurija v Ščavniki dolini. (Preganjač Štajerca.) Prav dobro si dragi „Štajerc“ v svoji 2. števokrcal tistega klerik-neumnega fanta, Jožefa Štelcer v Kraljovcih, ko si ga takrat opomnil, da naj pazi, da ne bode kedaj ob kakej priliki regimentno v lužo zaštelcal. Res takrat je ponehal tebe preganjati, ter tvoje naročnike sramotiti. Sedaj pa, ko se je k porodu bližal sinček, (Slov. Gospodarja) „Naš dom“, je ta Joško Štelcar začel najhujše hujskati proti tebi, ter je povsod bodisi na polju, travnikih in v vinogradih pri delavcih imel cele govore ter vabil in prigovarjal ljudi, da te naj zavržejo in si raji novo izhajajoči list „Naš dom“ naročijo. Tako je tebe grdo črnil s svojim govorom v pondeljek dne 20. maja v nekem vinogradu v Kočkem vrhu, kjer ga je poslušalo okrog 50 delavcev. Pa takrat jo je Štelcar slabo skupil, ker vsi so stali za tebe dragi „Štajerc“ kakor skalā, ter rekli, da si ti najboljši učenik kmetskega ljudstva. Ti ubogi modri klerik, Jožek Štelcar pa le idi s tistim paglavcem in laži-kljukecom rakom žvižgat! Mi zavedni pametni fantje pa ne bodo nikdar tebe preljubi „Štajerc“ zapustili, ter bodo videli, kdo bode poprej kašo pihali mi, ali Štelcar z novim paglavcem. Za danes dovolj, drugikrat nekoliko več! Stajerčev fant.

„Gospodarjeve“ smešnice. „Sl. N.“ prinesel je od 20. t. m. to le: Iz Maribora se nam piše? Zadnji „Slovenski Gospodar“ prinaša pod rubriko: „smešničar“ slediče duhovito „smešnico“: „Na potovanju: A Zakaj se imenuje štajerski učiteljski časopis „Popotnik“? B Zato, ker popotuje iz tiskarne v tiskarno. A Torej ti tudi nimaš upanja, da bi „Popotnik“ v Celji ostal? B nikakor ne.“ — Kakor se vidi, bode „Slov. Gospodar“ kmalu vse humoristične liste prekosil. Mogoče mu bodo ugajale tudi sledeče smešnice: A Zakaj se imenuje štajerski duhovniški časopis „Slovenski Gospodar“? B Zato, ker hočejo duhovniški povsod Slovencem „gospodariti“. — A Zakaj se „Slovenski Gospodar“ toliko huduje na „Štajerca“? B Ker je Slov. Gospodarju urednik „Korošec“. — A. Zakaj stane „Naš Dom“ na leto samo eno krono? B. Ker več vreden ni. — A Zakaj se imenuje „Naš dom“ sinček „Slov. Gospodarja“? B. Ker je bil „Naš dom“ od „Slov. Gospodarja“ brez madeža spočet. — Zakaj je izšel „Naš dom“ v manjši obliki kakor „Slov. Gospodar“? B. Zato, da si kmetje ne bodo mogli vanj zavijati sira in klobas, kakor v „Slov. Gospodarja“.

Iz kraja takšnega, kjer „Štajerca“ vsak rad ima. Zopet sem primoran en dopis zložiti in ga med naše čitatelje razglasiti. — V prvi vrsti se imam tebi dragi „Štajerc“ za dobre nauke in različne novosti zahvaliti in le želim tudi jaz, da bi že skoraj tednik postal. Poročati hočem tedaj in vse deloma pojasniti razmere, ki se vršijo pri nas. Jaz kot volilni mož,

bil sem dne 20. maja tudi pri volitvi in vseh sejah v volilnem odboru gornjeradgonskem. Jaz sem vse, z ušesi in očmi od začetka do konca zasledoval, a nisem tega ničesar slišal, kar sedaj zopet tisti ljudje govorijo, kateri še zmirom v temo gledajo in našega g. Bračka strašno čertijo ter menijo, da more naš okraj na siromaško palico priti, če bode tako dalje šlo. Klerikalci trdijo, da je odbor lani g. Bračku plačo na 800 kron povišal, letos pa, da mu je daroval (šenkal) kar 1500 kron. Ali ni to grozno? Ne, le malo počakaj dragi bralec, vse ti hočem na kratko razložiti. — Leta 1890, bil je g. Bračko izvoljen kot načelnik okrajnega zastopa. Prejšnji načelnik imel je letne plače 400 gl., ali g. Bračko, kot blaga duša in vedoč da je okraj v velike dolgove zakopan, je od svoje lastne plače vsako leto 100 kron popustil; to je sedaj že za 10 let. Leta 1890 je obljudil prejšnji odbor za zgradbo železnice iz Radgone v Ljutomer 20000 gld. Denarja ni bilo, tedaj so vložili prošnjo na radgonsko hranilnico, naj jim ta dovoli to posojilo. Hranilnica je v to dovolila. Tedaj je bil na novo izvoljen g. Bračko, kateri je dobil povabilo, naj pride po denar v hranilnico, kar pa on ni storil, pač pa presodil, da okraj ni dolžen tega dolga plačati, ker stvar, zadevajoča železnico, ni bila tako izvršena, kakor je bilo pogojeno. Pričela se je toraj pravda, ki je trpela celih deset let in hvala Bogu se za nas najbolje skončala. In komu se imamo za to zahvaliti? gotovo g. Bračkotu. Zatorej mislim, da on teh 1500 kron ni zastonj dobil; v prvi vrsti že zato ne, ker je vsako leto od svoje letne plače popustil 100 kron, kar znaša v desetih letih 1000 kron, v drugi vrsti pa, ker je on pri tej pravdi imel strašno veliko potov in skrbi, katere bi se mu gotovo še z enkrat višjo svoto plačati ne mogle. Pomislimo vendar kakšno je bilo materialno stanje, ko je g. Bračko nastopil kot načelnik. Bilo je več tisoč dolga, a odstotki bili so višji kot sedaj. Sedaj je v teh 10 letih ves dolg plačan, zgradila se je ščavenska 10 kilometrov dolga cesta in prihranjenega je več tisoč goldinarjev denarja, pa tudi mislim, da se vsak lahko prepriča, kateri hodi po naših okrajnih cestah in vidi kakšne so bile prej in kakšne so zdaj. Dragi bralec, ki me osebno ne poznaš, nikar si ne misli, da sem jaz kaki večji njegov prijatelj. Jaz sem v okrajnem odboru že tudi proti njemu glasoval, dokler sem bil še slep, ali sedaj sprevidim, da je vse prav, kajti njegovo delo se hvali samo. Ravnokar mi je prišlo na uho, da se je neki nesramen dopisnik v „Domovini“ na dolgo in široko spravil nad Bračkota in njegovo delovanje. Takega dopisuna ni več prištevati človeški družbi, ta je v naših očeh, ki Bračkota poznamo, nesramen obrekovalec, lažnivec in lopov. — Konečno še nekaj: „Gospodarjev pankert“ po domače „Naš Dom“ prinesel je od murskega polja nek lažipoln dopis, v katerem če svoje krompirjevce nalagati, da so Štajerčevi naročniki samo tisti, kateri so svoje premoženje skoz pijanje zavrali. Studi se mi take bedanje poslušati, še manj pa na nje odgovarjati, le toliko rečem „Štajerčevim“ naročnikom na ljubo, da mnogo

mnogo bogatejših in zavednejših naročnikov ima „Štajerc“ sam, kakor pa vsi oni lažnjivi kljukeci skupaj. — Z bratskim pozdravom. — Posestnik i. t. d iz Janišberga.

Zunanje novice.

Strašna drama na morju. Avstralski listi poročajo, da je zadel nedavno parobrod, ki se je vozil iz Manile v Singapore, ob morsko pečino, ter se je razbil. Na parobrodu je bilo 17 ljudi, kateri so se rešili v dva čolna. Manjši čoln s peterimi ljudmi je takoj izginil v valovih, a drugi z desetimi možimi, kapetanom in krmarjem je begal dolgo časa po morju. Popotnikom je zmanjkalo hrane; jedli so morsko travo, grizli podplate svojih čeveljev in celo les. 25. dan tega strašnega potovanja je pa nakrat planil neki mornar na krmilca ter mu je razklal glavo, potem je začel jesti svojo žrtev. A drugi so mu iztrgali truplo iz rok in ga zagnali v morje. Naslednjega dne je hotel zaklati dotični mornar kapetana, a drugi so ga urno zgrabili ter ga ubili. Dva sta zblaznela, kapetan je 30. dan umrl od glada. Drugi so ali zblazneli ali poskakali v morje, samo dva sta se rešila. Čoln je namreč naposled došel k otoku Doubi, kjer so prebivalci sprejeli že skoro onemogla nesrečneža. Tu sta ostala tako dolgo, da sta ozdravela, potem sta se odpeljala domov.

Smrt pri zaročni pojedini. Z Dunaja se poroča, da so v Süssenbrunnu ob severni železnici slavili zaročko hčerke gostilničarke Terezije Schleiderer s sinom župana Schöpfleiterja. Zaročenčevi starši so bili proti zvezi, in niso prisostovali zaroki. Med tem ko so se gostje zabavali, pili in peli, sta zaročenca izginila brez sledu. Našli so ju na polju mrtva. Ustrelila sta se.

Vsa obitelj zastrupljena. Ciganski kapelnik Josip Totzauer v Titelju je kupil 15. t. m. popoldne od neznane srbske kmetice dva litra mleka ter ga dal piti svojim otrokom. Kmalu pa se je radi silnih bolečin v drobu začela vsa obitelj valjati po tleh. Poklicali so zdravnika, ki je dognal, da so otroci zastrupljeni. En otrok je umrl, a tudi drugi so nevarno bolni ter bodo morda umrli. Srbsko kmetico so dobili in zaprli. Dognalo se je, da je bil v mleko padel pajek, ki ga je zastrupil.

Smrt med poroko. Polkovnik Fr. Hein v Brašovu se je te dni hotel oženiti z gdčno Zahirczko. Med poročnim obredom pred oltarjem pa se je nakrat zgrudil in umrl. Zadela ga je od razburjenja kap.

Gospa Louis Botha je tako imenitna žena. Poznajo jo v Natalu prav tako kakor v Transvaalu, kjer je stanovala s svojim možem, in sicer v Vryheidu, na meji dežele Zulov. V Bothovi hiši se je zbirala vedno vsa burska inteligencia; ta nad vse gostoljubna hiša je bila vedno vsem vzor mirnega, prijetnega življenja. Gospa Botha govori prav tako angleški kakor svoj materin jezik. Ko je otvoril lord Roberts bolnico v Pretoriji, občudovale so vse Angležinje ljubeznivo in duhovito gospo Botha in njeno prijateljico gospo Mayer,

ženo burskega generala. Gospa Botha je prav junaška kakor njen mož. Stopala je smelo pojiščih, kjer so žvižgale krogle okrog nje.

Smrt briganta. Zopet je poginil velik italijanski bandit, imenom Bulai, imenovan Musolino II, ki je skrival v okraju Arezzo. Ko je bil star 20 let, je sečal duhovniško semenišče v Citta Castellu. Njegovo največje hrepenenje je bilo, da postane duhovnik prej. Toda hudobne intrige so povzročile, da ga ni hotel posvetiti. Jezen je stopil pred škofa ter osorno: „Vaša svetlost me naj ali posveti za duhovnika ali pa grem v gozde ter postanem ropar!“ Škof mu nato pokazal vrata. Bulai pa je šel in napisal bogoslovni spis, poln duha in izredne dialektike naperjen proti vsem. Potem je šel v gozd in postal bandit. Leta in je požigal, ropal in moril po deželi. Bali so se povsod, in karabinerji so ga lovili kakor divjo živo. V stiski se je končno zatekel v močvirje Patena. Pribiral je k nekemu vaškemu duhovniku lačen in jen, ter prosil da se ga usmilijo in ga skrijejo. Duhovnikova sestra ga je najprej skrila v malo loži, potem pa je šla klicat karabinerje. Ti so vdrli v ložo ter po hudem boju Bulaija ustrelili.

Strašen zločin. „Agram Tagblatt“ poroča sled strašni dogodek iz okolice Knina v Dalmaciji. Neznan kmet, česar imena list ne imenuje, je gnal pred seboj katerimi dnevi s svojo hčerjo na trg dva vola, kateri je prodal za 250 gld. Na poti domov pa je izrabil denar svoji hčeri, da ga spravi, ter ostal slučaj nekaj korakov zadej. V tem trenotku so napadli in znani lopovi kmeta ter zahtevali denar. Mož je zadeval, da ga nima, a roparji so ga davili tako dolgo, da je izdihnil. Hči je tekla prestrašena po cesti dalje ter vsa zasopljena in smrtno utrujena pribela do neke koče, kjer je prosila tam bivajočo žensko, naj jo skrije. Ženska jo je navidezno skrila ter rekla, naj ostane tudi ponoči pri njej, češ, da v tem ni varno hoditi domov. Ali morilci in roparji so bili baš stanovalci tiste koče, in dotična ženska je bila že njimi v sorodu. In roparji so se vrnili domov ter sklenili, da dekle po voči umore. Dekle je šlo spet v posteljo k hčerki enega izmed roparjev. Legla na desno stran. Ponoči pa je roparjeva hčerka vsta in šla pit vodo. Vrnivši se, se je vlegla na desnijo tujko pa se je pomaknila na levo. Kmalu nato začula v temi korake; prišli so roparji ter zgrabili roparjevo hčer, ker so mislili, da leži ondi tujka. Roparjevo hčer so zadavili in jo vrgli v peč. Med tem so roparji po obleki iskali denar, pa je tujka srajci pobegnila ter ušla. Srečala pa je orožnike in finančno stražo ter jim ovadila vse. Orožniki so pa zgrabili in odvedli v zapor. Takrat šele so zapazili lopovi, da so umorili in zadavili domačo hčer in ne tujke.

Zeno sesekal. V Bruslju je agent neke banke Demez, umoril svojo 30-letno ženo ter jo sesekal in majhne kosce. Demez in njegova soproga sta prisostvovala pred dvema mesecema iz Verviersa v Bruselj. Prepričala in pretepelata sta se vsaki dan. Od prejšnje svinje pa ni nikdo v hiši opazil gospo Demez. Redarstvo

je siloma odprlo stanovanje ter našlo posamezne dele telesa v škrinjah in omarah.

Bogat blagoslov. Iz Prage poročajo, da živi v Kral. Vinogradih 51 let stari stavbni pažnik F., ki je imel s svojo sedaj 39 let staro, močno in zdravo ženo že 21 otrok. Žena je rodila dvakrat trojčke, šestkrat dvojčke in trikrat po enega otroka. Vsi otroci, mati in oče so zdravi in čvrsti.

Gospodarske stvari.

Ustanovitev kmetijskih pridobitnih in gospodarstvenih zadrug na Štajerskem.

Na svetlo daje c. kr. štajersko namestništvo po naročilu c. kr. namestnika Manfreda grofa Clary in Aldringen.

Konec.

Naprave, katere v tej zadavi na Štajerskem že obstojé, bodo morale še bolj v občnost priti. Pri ustanovljenih prodajališčih gledé surovega masla in pri ustanovljenih sirotkarskih središčnicah je treba delovati na ugodne prodajne pogoje, in pasamezne sirotkarske zadruge se imajo s tem, da se iste naslonijo na blagajnice za hranilne vloge in na posojilnice, ter na druge prodajne zadruge, pospeševati v vsakem okolišu, kjer so pogoji za to dani.

c) Za vključno prodajo in skupno uporabo je sposobna tudi ustanovitev onih zadrug, katere se pečajo s pridelovanjem lanu in z uporabo hmelja. Take zadruge prideljujejo s tem, da pridelke spravljajo, hrnijo in obdelujejo, enakomerno blago. S tem pa, da iste poiščejo ugodnejše prodajne pogoje, se dosežejo tudi bolje prodajne cene.

d) V vinskih krajih je tako koristno, da se grozdje, katero se od strani posameznih zadružnikov nakupuje, vključno tlači in potem vino v skupne kleti spravlja. Ustanovitev vinskih zadrug prinaša velik hasek s tem, da se posamezniku ne more pridelek odvzeti po nizki ceni od strani kupcev in da se lahko pridobiva za konsum čista, pristna, prirodna vina za ceno, katera daje ne samo kmetovalcu, ampak tudi potrošniku dovolj koristi.

e) Velik pomen bode morala imeti na Štajerskem zadružna uporaba sadja in zelenjave. Štajersko sadje je jeden najvažnejših pridelkov dežele, po katerem se zelo poprašuje. Uspehi, katere je dosegla središčnica gledé uporabe sadja v Gradcu od časa svojega nedavnega obstanka, že kažejo, da se z razvojem zadružene organizacije sadjarstva zamorejo doseči velike koristi za kmetovalce. Tudi ustanovitev zadrug, katere se podelijo z revo perotnine in s prodajo kurjih jajc, bi našla na Štajerskem ugodna tla.

f) Žitne prodajne zadruge. Te zadruge imajo nalog, da zbirajo, prebirajo, čistijo s stroji žito kmetovalca in da isto potem spravljajo v skladovnice, sedane od strani zadrug.

Zadružene skladovnice, obstoječe na Nemškem in tudi že v nekaterih deželah Avstrije, so doslej imele tako ugodne uspehe. Zadruga deluje na to, da se sejo oziroma sadijo enakomerni pridelki. Posamezniki

prihranijo si prevoz, stroške shrambe, stroške gledé poiskanja trga, in skladovnim zadrugam je mogoče v zvezi z mlini, pivarnami itd. priskrbeti trajni trg gledé spečavanja blaga in doseči za posamezne vkladnike ugodne cene.

Pozneje treba bode misliti tudi na ustanovitev pekarskih in mlinarskih zadrug.

Ako se na ta način posreči, da se pridružijo mreži Raiffeisen-ovih blagajnic ostale kmetijske zadruge, potem se usnuje za trg gledé kredita in blaga organizovani sestav, pridelovalci pridejo s potrošniki zopet v ožo zvezo in s tem se pospešuje blaginja obeh.

Ministerstvo za poljedelstvo obljudilo je obilo podporo in pospešitev kmetijskih zadrug.

Podučni tečaji za računarje in izplačevalce blagajnic se bodo gmotno podpirali, ustanove dajale za potovanje v svrhu učenja zadružnih naprav v drugih deželah, doneski donašali za izvršitev revizije in za organizacijo zadrug, dalje se bodo dajale središčnicam subvencije in podeljevali doneski za napravo glavnico skladovnic itd. Na kmetovalcih samih je ležeče, da se isti organizujejo za te gospodarske namene, kajti na ta način bodo isti gotovo bistveno k temu pripomogli, da se kriza, katera istim preti, odvrne in njih blaginja pospešuje.

Naloga državnih oblastev bode, podpirati po svoji moči ta prizadevanja.

O hranitvi smodnika za streljanje proti toči.

Eden glavnih vzrokov tako pogostih nesreč pri streljanju proti toči je brezskrbno ali nerodno ravanjanje s streljivom. Shranjevanje smodnika se ne redko vrši tako lahkotom, da se je le čuditi, če se ne pripeti še več nesreč.

Z izgovorom, da se ljudje boje tativine smodnika, zavlečajo pogostoma smodnikovo vrečo koj kam na podstrešje, v kleti ali druge neprilične prostore. Kako lahko najdejo posli ali otroci smodnik, se z njim igrajo, ne znajoč za strašno nevarnost, v kteri so, ali pa tudi iz samovoljnosti. Po takem početju se ne povzroči lahko le telesno poškodovanje okoli stojecih, temveč se lahko porušijo in pogore cela bivališča, če se smodnik vname.

Zategadelj je neobhodno potrebno strelce in druge ljudi, ki se s streljanjem bavijo, opozoriti na grozno nevarnost ter jih zavezati, da se ravna po tukaj navedenih pravilih.

Streljivo za streljanje proti toči obstoji iz raznega smodnika, netilne vrvice in varnostnega netila, trakov z zažigalom. Vse te priprave se morajo hraniti na suhem, ognja varnem kraju. Ognja varen je kraj, ako se v njegovi bližini ne kuri, ne sveti, ne kadi in se sploh ne prihaja z lučjo blizu.

Vsako strelščice ima ročno zalogo streliva, ktera naj bi zadostovala za 100 strelrov.

V vsaki strelščici hišici je omara za shrambo enega dela smodnika, netilnih vrvic, žigic in trakov z zažigalom.

Smodnik v omari naj se devlje v pločnato škatlj,

kterga ga drži 3—3 $\frac{1}{2}$ kilograma, kar zadostuje za 20—25 strelov. Skatlji naj se pokrov tako odpira, kakor pri skrinjah.

Pri basanju topa vzame strelac z merico predpisano množino smodnika iz škatlje ter jo takoj zopet zapre s pokrovom. Škatla pa med strehom ne sme morebiti radi priročnosti ostati kje v bližini topa, ampak zaprta se postavi kakor je v omaro, ker sicer bi se po nesreči venderle utegnil vneti smodnik.

(Konec sledi).

Loterijske številke.

Trst, dne 15. junija: 9, 83, 75, 48, 18.
Gradec, dne 22. junija: 90, 15, 53, 67, 41.

79

Kdor si želi naročiti

korita iz cementa
oglasi naj se ustmeno ali pismeno pri
JANEZ FRA S-u, zidarskem mojstru
pri Sv. Andražu v Slov. goricah.

237

Najvišje odlikovanje.

J. FRIEDLAENDER
tvornica strojev
Dunaj XX, Dresdenerstrasse 46
špecijalitete:
XXX stroji XXX
grablje, obratišča za travo, deteljo in žito.
Košnja za poskušnjo!

NB. V različnih krajih na Štajerskem vršile se bodejo v mesecu juniju poskušnje s košnjo in podelim na vprašanje rad dotične naslove.

1 leto polna garancija. 240

Zgubil se je v Leskovcu ali Dornavi zlat prstan z belim kamnom. Kdor ga najde, dobi 5 gold. nagrade. Oddati ga je pri g. okrožnem zdravniku dr. Sadnik-u v Ptiju, Herrengasse štev. 5.

Resnična ženitna ponudba.

Na Spodnjem Štajerskem, v vinorodnem kraju, eno uro od železnične postaje živeči posestnik, vdovec brez otrok, nekaj čez 40 let star, pošten in varčen človek, želi v zakon vzeti kmečko 30 do 40letno samico ali vdovo brez otrok, ki ima nekoliko premoženja v gotovini in pa veselje do gospodarstva. Ponudbe poslati je pod imenom „Zaupnost“ na upraviteljstvo „Štajerca“ v Ptiju.

241

Škrinja za moko ali žito
s širimi predali za zapirati, skoraj nova, se za 10 kron proda.
Vprašati je pri
J. Gspaltl-nu zlatarju in optikerju v Ptiju.

Lekarnarja A. Thierry-ja balzam

z zeleno nunsko varstveno znamko 12 malih in 6 velikih steklenic K 4 — poštne prosto.

A. Thierry-ja Centifolian-mazilo za rane 2 lončka K 3.50 poštne prosto razpošilja prodajalcu v gotovini

A. Thierry-jeva lekarna „pri Angelju“ v Pregradah pri Rogatec-Slatina.

Dunaj, centralni depo: lekarna C. Brady Fleischmarkt
Budapešta: lekarna J. v. Török in dr. Egger.

Zagreb: lekarna S. Mittelbach.
Na drobno dobiva se poovsod. 137

Doktorja pl. Trnkóczyja

že mnogo let izvrstno preskušena zdravila, redilna in dietetična sredstva, priporočena v stotinah zahvalnic, priporoča in razpošilja

lekarna Trnkóczy v Ljubljani, Kranjsko.

Najcenejo so dobivajo, če se naroča po pošti v tej lekarni, odkoder se ta zdravila vsak dan takoj pošiljajo na vse strani sveta s povratno pošto s poštним povzetjem, tudi celo samo en komad z natančnim rabilnim navodilom.

Za štedilne gospodinje, dojenčke, otroke, nervozne, okrevarjoče, slabotne, malokrvne, bledične, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se namesto brezmočne, razdražljive kave in ruskega čaja pl. Trnkóczyev

Kakao sladni čaj priporoča kot tečno, krepilno, zdravo in najceneje hranilno sredstvo. Bolje kot sladna kava. Zavojček (14 kilo vsebine) 40 h, 14 zavojčkov samo 5 K.

Dalje se priporoča: Doktorja pl. Trnkóczyja

Želodečne kapljice. Izborna sredstvo za želodec. Deluje pomirjujoče, krepilno, bolest utrujajoče, tek vzbujajoče, čisti želodec in pospešuje prebavo. Steklenica 40 h, pol tucata 2 K.

Kroglice, odvajalne, želodec čistilne. Odvajajo blato brez vseh bolečin, kar se to čestokrat pripeti pri drugih kroglicah. Ubranjujoče je to sredstvo zoper bolezni, ki morejo nastati vsled zapuhe, napenjanja itd. Skatla 42 h, šest škatlic 2 K 10 h, — Pocukrone kroglice. Skatla 80 h, tri škatle 2 K.

Prsni, pljučni in kašljiv sok ali zeliščni sirup, prirejen z lahko raztravljinom, vzbuja tel in tvori kri. Steklenica 1 K 12 h, pol tucata 5 K.

Drgnilni ali udov cvet (Giochtgeist) priporočljiv je kot boli utešujoče, lajšajoče drgnejenje po dolgem hodu in težkem delu. Steklenica 1 K, šest steklenic 4 K 50 h.

Tinktura za kurja očesa, preskušeno sredstvo proti bolestim kurjev, bradavicam, roženici, žuljem in ozbilinam. Ima to veliko prednost, da je treba s priloženim čopičem bolno mesto zgolj namazati. Steklenica 80 h, šest steklenic 3 K 50 h. Ker je vedno skrb p. n. ekonomov, pojedeev, živincerejev itd obrenja na vzdrevanje zdrave in krepke živine, opozarjam iste posubo na doktorja pl. Trnkóczyja redilne prapravke za živino.

Doktorja pl. Trnkóczyja

Živinski kravah, volih in konjih. Že blizu 50 let z najboljšim uspehom uporabljavan, kadar krave nočijo žreti, in da se zboljuje mleko. Zavojček z navodilom glede uporabe 1 K, pet zavojčkov samo 4 K.

Prašičji redilni in krmilni prašek. Varstveno in dijetetično sredstvo za prašice. Za notranjo rabo, služi za tvorbo mesa in tolšč. Zavojček 50 h, pet zavojčkov samo 2 K.

Pozor! Želi kdo samo eden kos od teh sredstev, torej se tudi omenjeni eden kos takoj s poštним povzetjem pošije.

V hiši v spodnji dravski ulici (Unterdraugasse) v Ptiju proda se po kompletnej upravi za špecerijsko trgovino.

V najem se išče
prostor za malo špacuno. Ponudbe pošiljati s upravnim štajercem.

V najem se da trgovin
na dobrem kraju brez konkurence. Vprašanja sprejeti s upravnim štajercem.

Mestna hranilnica v Celji.

1. Celjska mestna hranilnica nahaja se v lastnem zavodnem poslopu, Ringstrasse štev. 18.
2. Hranilni vložki obrestujejo se s 4% nimi obrestmi; rentni davek trpi hranilnica. Stanje vložkov znašalo je koncem leta K 8.833.560-42.
3. Posojila na hipoteke se s 5% nimi, menična posojila s 5½% nimi in zastavna posojila proti 5% nimi obrestmi oddajajo.
4. Hranilnica daja v najem železne blagajnične predale pod zaklepom najemnika in pod sozaporom hranilnice v varno shranjenje vrednostnih papirjev; prevzame tudi odprte depote.
5. Vplačila v Celjsko mestno hranilnico zamojo se tudi potom vložnega lista ali čeka poštne hranilnice na račun štev. 807.870 zvršiti. Vložnice se oddajajo na zahtevanje.
6. Podružni zavod in Giro-Conto avstr. oger-ske banke.
7. Kreditno in posojilno društvo «Celjske mestne hranilnice» daja menična posojila proti 5½% nimi obrestmi.
8. Uradne ure za stranke so ob delavnikih od 9—12 ure dopoldne določene do preklica.

Ravnateljstvo.

Al: Kranegger,
kamnoseški in stavbeni mojster
v Mariboru, graška cesta
pri kolodvoru
priporoča svojo veliko zalogu
nagrobnik spomenikov
iz vsakovrstnega marmora.

Izdelovanje nagrobnih kamnov in predelovanje
starih kamnov in napisov.

Zaloga in izdelovanje mlinskih kamnov in
kamnov in kamnov za žrmle.

213

• Geiger-jeva •

Trgovina z knjigami in pisalnimi potrebščinami
v Celju, glavni trg 2,
priporoča svojo največjo zalogu molitvenih in šolskih knjig
in ljudskih (narodnih) spisov. 20/f.

FRANC KOSI,

civilni vojaški in krojaški mojster v PTUJU
naznanja tem da se je iz dosedanjega stanovanja
preselil v Bürgergasse štv. 10 in svojo obrt dokaj
povečal.

Ob enem se tudi nadalje priporoča cenjenemu
občinstvu, visoko častiti duhovščini, slavnemu uradništvu za napravo

oblek za gospode in dečke, za izdelovanje uniform
po najnovejši modi in solidni izpeljavi, ter prosi za
prav obilen obisk.

216

Živinski in letni sejmi v Slovenski Bistrici 1900—1901.

Dne 24. februarja; na dan Marije device 7 žalosti;
dne 4. maja; dne 4. junija; dne 25. julija; dne
24. avgusta; dne 24. septembra; dne 28. oktobra
in dne 23. novembra.

Ob teh dnevih vršijo se razun
kramarskih in živinskih sejmov,
ob jednem tudi

konjski sejmi

s prav živahno kupčijo. Te sejme obiskujejo razun domačih, v obilnem številu tudi tuji, da celo inozemski
kupci.

45

128

H. MORELLY

poprej Franc Petrowitsch

slikar, barvar in trgovina z barvami (farbami)

v Ptuj

naznanja slavnemu občinstvu, da se je prestavil iz ogerske ulice (Ungarthorgasse) k veliki cerkvi Bahnhofgasse št. 5 poleg gostilne g. Knauasa (Judennatzl)

in priporoča svojo obilno založeno zalogu najboljših oljnatih barv za okna, vrata, pohištvo i. t. d., dalje suho barvo za malanje hiš, dobrí hitrosušeci firnež, ki ostane svetel; vsakovrstne lake trpentin, polituro, brunolin, sikkativ, orehovo pajco, glaspapir, pinzenštajn, abcugpapir za fladrati, kakor tudi mnogovrstne čopice (pinzelne) in pinzelne za beljenje malanje in slikanje. Nove muštre ali patroni za hiše barvati, zlati in srebrni prah za podobe in rume zlatiti ter druge v to stroko spadajoče stvari

vse frišno blago in po najnižji ceni.

LAMPIJONI

v največji izberi in po najnižjih cenah priporoča

W. BLANKE v PTUJU.

Naznanilo.

Ako želi kdo svoje stanovanje gospodarska poslopja, opravo, obliko, klajo, slamo, zrnje, vozove in živino dobro in po nizkej ceni zavarovati proti ognju, ta se naj oglasi pri

J. Riegelbauer-ju v Ptui,

okrajni zastopnik dunajskega zavarovalnega društva, vrhovni zastop v Gradišču.

NB. Vsaka škoda se hitro in natancno izplača.

223

Dva kolarska pomočnika takoj sprejmem. Martin Rakuš, kolarski mojster v Jurovcih, pošta Sv. Vid pri Ptui.

235

Trgovski učenec

223 slovenskega in nemškega jezika vešč, se takoj sprejme v trgovini z mešanim blagom na deželi pri g. Leop. Hofer-ju v Sv. Ilju pri Slovenjgradcu. Prosilci z dežele imajo prednost.

Brata Uray

poprej M. Thurmann

usojata se, cenjeno občinstvo opozarjati na

posebno znamenito zalogu strojev:

mlatilnic, vitel (kupje)

za rezanico, kakor tudi

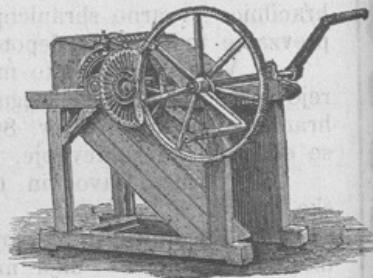
traverse, železnične šine,

stavbinske okove (Baubeschläge), pocinjeni železni pleh, strešna lepenka (Dachpappe), judendorfski roman- in portland-cement, cinasti pleh, motike in lopate najboljše vrste i. t. d. Vse to po izredno nizkih cenah.

Za izvrstno kvaliteto najnih kos prevzameva

vsako garancijo

in v slučaju, da bi imela katera kako napako, jo brez zadržka zamenjeva.

231

Štev. 12627.

Razglas.

Vsled dovoljenja c. kr. štajerskega namestnika z dne 11. maja 1901, štev. 11496, se mestni odbor Maribor proti opustitvi dosedaj obstoječih mesečnih letnih živinskih sejmov podeli dovoljenje, da se mesto istih od sedaj naprej vsako drugo in četrt sredo vsakega meseca eden živinski sejem vrši.

Pade li kateri teh dnij na kak zapovedan pnik, vrši se sejem na delaynik en dan poprej.

To se naznanja s pristavkom, da se bodo novi sejmi že sedaj to je 12. in 26. junija vršili.

Mestni odbor v Mariboru, dne 30. maja 1901.

Župan: Nagy

Vinogradniško posestvo

obstoječe iz 2 oralov trsja, 8 oralov mladogozda, 4 oralov travnikov, njiv in sadnega vrta z bližno 250 sadnimi drevesi, 1 hišo, 1 hleva, 1 poslop za prešo, 2 kuhinj in orodjem, se za 8000 kron pr

Vinograd je prav dobro obdelan, ima prav lego in daje na leto 10—12 polovnjakov dobre vina. Vse to posestvo drži se skupaj in leži pol ure lokalne železnične postaje Sv. Duh-Loče na Štajerskem. — Vprašanja naj se pošljajo g. nadučni

Frideriku Lang v Vojniku pri Celji.

C. kr. priv.

tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten Portland-cement v vedno jednakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkrišljajoči dobroti, kakor tudi svoje priznano izvrstno apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

Dunaj, III/3 Rennweg 5.

111

Pravo domače platno

a rjuhe in obleke različne vrste, se dobiva v podružni mešanega blaga

Bratov Slavitsch v Ptiju

Wagplatz pri mostu.

164

Dobre ure in po ceni

proti 3 letni pismeni garanciji, prodaja in razposilja

Karl Ackermann,

urar, trgovina s zlatnino, srebernino in optičnim blagom v PTUJU, v gledališkem poslopiju.

dobre nikelnaste remontoir-ure od gl. 3.50 višje.

dobre sreberne remontoir-ure od gl. 5.50 višje.

dobre prave zlate remontoir-ure od gl. 15.— višje.

dobre stenske ure z bitjem od gl. 2.50 višje.

je druge ure, zlatenino in srebernino, ter optično blago, kakor tudi vse v to stroko spadajoča popravila, dobro in po ceni. 14

Dobre pendel-ure z bitjem ur od gl. 6.50 višje.

Pristne sreberne verižice od gl. 1.20 višje.

Pristne sreberne poročne prstane, par od gl. —80 višje.

Nikelnaste ure, budilke od gl. 2.— višje.

je druge ure, zlatenino in srebernino, ter optično blago, kakor tudi vse v to stroko spadajoča popravila, dobro in po ceni. 14

plugi iz jekla na 1-, 2-, 3- in 4-rezala,

brane za travnike in mah, razdeljene in diagonalne,

poljski valarji, obročasti in iz gladke plehovine,

stroji za sejanje „Agricola“,

stroji za košnjo in žetev, za mrvo, deteljo

grablje za seno in žetev, za obračanje mrve,

patentovani sušilni aparati za sadje, prikuho i. t. d.

Preše za vino in sadje, kakor tudi za vsako porabo,

mlini za sadje in grozdje,

stroji za obiranje grozdja,

stroje za rezanico, na valjčkih in z mazljivimi tečaji,

jako lahko za goniti pri čimur se prihrani 40% moči.

Mline za debelo moko, reznice za repo,

Ustanovljene 1872.

C. kr. izklj. priv. tovarne za poljedelske stroje, livarne železa in fužine na par.

Dunaj, III Taborstrasse št. 71.

750 delavcev.

Odlirkovana s črem 450 zlatimi, srebernimi in bronastimi svetinami na vseh večjih razstavah.

Illustrovani katalogi in mnoga priznanska pisma brezplačno — Zastopniki in predajalci se radi sprejmajo.

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

Drogerija (lekarna dišav.)

MAX WOLFRAM

Maribor, gospodska ulica 33

priporoča

vsakovrstna zelišča, dišave, cvetove in druge potrebščine za hišo, živino in drugo gospodarstvo. Jesihov esenc za napravo najmočnejšega jesicha. (Subštance) esenci za mošt iz česar se napravi zdrava domača pijača.

Čaj, rum, medicinska vina, zdravniška obvezila in drugo kirurško blago i. t. d. 84

Učenec

iz dobre hiše in iz z dobrimi šolskimi spričevali sprejme se takoj v trgovino z mešanim blagom pri firmi

Brüder REITER v Slov. Gradcu.

Brata Slawitsch

v Ptiju

priporočata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A	70 K — h
Singer Medium	90 " — "
Singer Titania	120 " — "
Ringschiffchen	140 " — "
Ringschiffchen za krojače	180 " — "
Minerva A	100 " — "
Minerva C za krojače	160 " — "
Howe C za krojače in čevljarje	90 " — "
Cylinder Elastik za čevljarje	180 " — "

Delli (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene po pogodbi na obroke (na rate). Cenik brezplačno. 178

najzvrstnejši in priznano najboljši stroji za mlatiti s patentovanimi valjčnimi, okroglimi in mazljivimi tečaji na roko, na vitál in za na par.

Víteli (kupje) za napreco 1 do 6 živinčet.

Najnovejši mlini za čiščenje žita trijerji za roškanje turšice.

Samotvorne patentovane brizgalnice za pokončevanje grenkulje in trtne uši

„Syphonia“, prenesljive

štredilne peči,

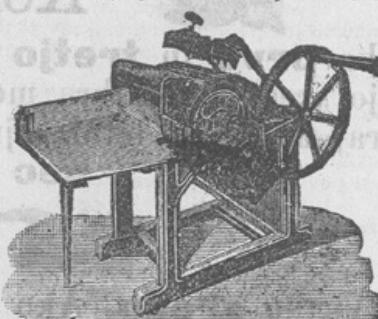
parniki za krmo,

preše za seno in slamo

na roko, pritrdljive in za

prepeljati,

kakor tudi vse druge poljedelske stroje izdeluje garantovano po najnovejši in pripoznano najboljši napravi

Ph. Mayfath & Co.

98

Hranilnica (Sparkassa) vlad. državnega mesta

Vstanovljena
leta

1862.

Čekovnemu ra-
čunu št. 808051
pri c. kr. poš-
tno-hranilničnem
uradu.

Mestni de-
narni zavod.

Giro konto pri
podružnici avst.
egersk. banke
v Gradeu.

Uradne ure
za poslovanje s
strankami ob de-
lavnikih od
8—12 ure.

Občenje z
avst. ogersko
banko.

priporoča se glede vsa-
kega med hranilnične zadeve spada-
jočega posredovanja, istotako tudi za posredo-
vanje vsakoršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno
vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ptuj

Ravnateljstvo.

11

Razglas.

Letni, mesečni in tedenski sejmi v Ptiji 1900.

Letni sejmi:

(Kramarski, živinski in lesni sejmi)

23. dne aprila, 5. dne avgusta in 25. dne novembra.

Konjski in goveji sejmi:

Vsako **prvo** in **tretjo sredo** v mesecu, izvzemši prvo sredo avgusta meseca in tretjo sredo novembra meseca, in sicer zaradi tega, ker se vrše v dotičnih tednih zgoraj navedeni letni sejmi. — Po tem takem vršita se v mestu Ptuj **vsaki me-**
sec dva goveja in konjska sejma.

Svinjski sejmi:

Vsako **sredo**. Ako je v sredo praznik ali letni sejem, tedaj dan popreje.

Tedenski sejmi:

Vsako **sredo** in vsak **petek**, posebno za meso, slanino (špeh) in perotnino.

Ob zgoraj navedenih dnih prodajajo se na trgu ob ledji (Lend) velike množine stavbenega tesarskega lesa, krajnikov, letev (lat) trsnega kolja i. t. d.

Župan:

Mestni urad v Ptiji.

J. Ornig.

10

Dr. Rose balzam | Praško domačo mazilo

za želodec

iz lekarne B. FRAGNER-ja v Pragi

je že več kakor 30 let občno znano domačo zdravilo slast vzbujajočega, prebavljanje pospešuje in milo odvajačega učinka. Prebavljanje se pri rednem uporabljaju istega sredstva okrepeče in obdržuje v pravem teku.

Velika steklenica 2 K, mala 1 K.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

Proti vpošiljavi K 2·56 se pošlje velika steklenica in za K 1·50 mala steklenica na vse postaje avstro-egerske monarhije poštne prosto.

VARILO! Vsi deli anbalaze
imajo zraven stoječo po-
stavno deponovano var-
stveno znamko.

Glavna zaloga:

lekarna B. Fragnerja v Pragi, c. in kr. dvornega dobavitelja „pri črnem orlu“

Praga, Malá Strana, ogel Nerudove ulice.

Razpošilja se vsaki dan. — Zaloga po lekarnah v Ovstro-Ogerskem, potem v Ptiju v lekarnah g. Ignacija Behrbalk in g. Hans Molitor-a, v Celju pri M. Rauscher-ju in Otto Schwarzl-u; v Slovenskem Gradcu pri Gustav Uxa-tu in pri g. Maks Leyrer-ju v Radgoni.

101

Pozor gospodarji!

„Gloria“ redilna krma za konje, zabranjuje bolezni, vzdrži konje močneje in iskre.

„Gloria“ začimbna krma za govedo, pospešuje prebavljanje, čisti kri, zboljuje in množi mleko.

„Gloria“ prašek za krmljenje in pitanje svinj, povzročuje, da svinje rade jedo, da se nabira meso in mast.

„Gloria“ mlekarski prašek za krave, pospešuje izločenje mleka in odstranjuje napake mleka. 1 veliki zavitek velja K 1·20, mali K 0·70, 5 kg v zavitku za poskus po pošti K 5.— poslanо iz Dunaja.

Barteljevo klajno apno, neobhodno potrebnii dodatek h krmi za mlado, molzno in brejo živino. 5 kg za poskns K 2.—, 100 kg. K 22.— iz Dunaja.

Vaselino mazilo za usnje rumeno, najbolje sredstvo, da se ohrani usnje mehko, voljno in trpežno, ter se obvaruje plesnobe in pokanja. V plehestih škatljah: 1/2 kg 60 h, 1 kg 1 K, 5 kg K 4.—.

Rusko patentovano mazilo za usnje po 1/2 kg K 1·10, 1 kg K 2.—, 5 kg K 8.—.

Stedilni kolomaz, najfinješa kakovost. 4 kg K 1·40, 100 kg 24.—.

Navodilo brezplačno.

Miha Barthel & drug, Dunaj X.

Občuje se slovenski. 99

Zaloga pri gg. J. Kasimir in A. Sellinschegg v Ptiju in Franc Kupnik v Konjicah.

Pozor!

Za samoizdelovanje domačega iesiha rabi se „jedilna esenca“. 3 1/4 kg. te esence na 100 litrov vode, da izvrsten doselesig. Kg. 70 kr.

Za ložje preskrbovanje tudi v odprtih steklenicah po 25 kr., ta vsebina s 5 litri vode pomešana, da 5 litrov izvrstnega domačega iesiha.

WOLF, drogerija v Mariboru, Herrengasse štev. 17.

Pazi naj se ime firme.

229

Styria bicikli (Fahrräder)

danes pripoznani najboljši fabrikati po 200, 220, 240, 260, 280 in 300 kron priporočata brata Slawitsch v Ptiju.

Dobri stari bicikli se dobijo po nizki ceni.

Ceniki (Preiskourant) brezplačno.

204

je staro, najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero ohrani rane čiste in varuje vnetja in bolečine manjša ter hladi.

V pušicah à 35 in 25 kr., po pošti 6 kr. več. Razpošilja se vsak dan.

Ako se vpošlje naprej gld. 1·58, se pošljejo 4/1 pušice, ali za gld. 1·68 6/2 pušic, ali za gld. 2·30 6/1 pušic, ali za gld. 2·48 9/2 pušic franko na vse postaje avstro-egerske monarhije.

Glavna zaloga:

Mešana trgovina

v najem

se odda vsled družinskih razmer in proti ugodnimi pogojih. Trgovina je na dobrem prostoru in z blagom dobro založena.

220

Karl Spirk, v Negovi pri Radgoni.

Meščanska parna žaga.

Na novem lantnem trgu (Lendplatz) v Ptiju zraven klalnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi i. t. d. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spati i. t. d.

30

Ad. Hochegerja

glavno zastopstvo marienfeldske tvornice motorjev in lokomobil (Marienfelder Motoren- und Locomobilien-Fabrik)

Dunaj VIII/2 Josefstdäiterstrasse 64

nasproti postaje mestne železnice „Josefstdäiterstrasse.“ Zaloga motorjev in lokomobil, ki se gonijo s petrolejem, bencinom, šprietom in plinom.

Nikake nevarnosti glede ognja ali da bi se raznesli, so vedno pripravljeni za delo. — Najboljši in najmočnejši stroji, kar se tiče vtrajnosti. — Primerni za kmetijske, industrijske in druge namene. — Popolne mlatilne priprave. — Mlatilnice od Hofherrja in Schranza.

Gonilni stroški ene konjske moči za eno uro samo 4 do 6 vinarjev!!

Ceniki brezplačno in poštne prosto.

106

Styria bicikli (Fahrräder)

danes pripoznani najboljši fabrikati po 200, 220, 240, 260, 280 in 300 kron priporočata brata Slawitsch v Ptiju.

Dobri stari bicikli se dobijo po nizki ceni.

Ceniki (Preiskourant) brezplačno.

204

Kdor namerava kupiti nagrobne kamene

naj običe kamnoseško podjetje

J. F. Peyer-ja v Mariboru (Hilariusstrasse poleg Wielandplatz-a)
tam se nahaja čez 100 izgotovljenih novih nagrobnih kamenov
po vsakovrstnih cenah, iz marmora, granita, lignita i. t. d. v zalogi.
Najboljše dobavanje!

Strogo solidna in lepa dela!

Ceneje kot povsodi

V novič znižane cene!

Use stroje za poljedelstvo.

Trijerji (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi.

Sušilnice za sadje in zelenjavno, škropilnice proti peronospori. Zboljšani sestav Vermorelov. Mehovi za žvepljanje trt.

Mlatilnice, mlini za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav. Slamoreznice kako lahke za goniti in po zelo zmernih cenah. Stiskalnice za seno in slamo, ter vse potrebne, vsakovrstne poljedelske stroje, prodaja v najboljši izvršitvi.

Zastopniki se iščejo!

Ceniki brezplačno!

Pred ponarejanjem se je posebno treba vorovati!

147

I.G. HELLER, na Dunaju, II² Praterstrasse 49.

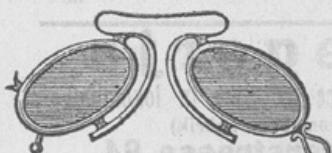

Josef Gspaltl

zlator, srebrar, optiker in trgovina z urami v PTUJU

priporoča svojo največjo obilno sortirano zalogu, vedno najnovnejših in najsolidnejših dragotin, zlatnine, srebrnine in blago kristofle kinežkega srebra, vsake vrste nanosnikov (Zwicker) in očalov, tudi po zdravniških predpisih, stekla za brati, lupe (Loupen), termometre, barometre, aueroides, arāsmeter, zdravniške maksimalemetre, vodne vase (libele), Rollmasse, daljnogled, gledališča in druga kukala, lorguete, vsakovrstne klosterneburške vase za tekočine, za vino, žganje, most itd. po različnih cenah. — Dalje svojo veliko zalogu dobro regulirani švicarskih žepnih ur, zlatih, srebrnih, tula in nikelnastih, samo dobrega izdelka najboljših firm in mark proti večletni garanciji po najzmernejših cenah. — Vsakovrstni lišč, ure, stare srebrne in rimske bronaste denarje, starovino, pristne bisere in kamne, bortensilber in drugo, sprejema po najvišjih cenah v zameno, ali tu di kUPI. — Prevzame vsakovrstna v to stroko spadajoča popravila in graverska dela, ki se vsakomur v popolno zadovoljnost v lastni delavnici solidno izvrše.

219

Prodaja in prevzetje
vsakovrstnih popravil
optičnega blaga
kakor nanosnikov (Zwicker)

očalov, barometrov, termometrov, daljnogledov, vase za mošt, vino, žganje, esih, libele (Wasserwagen) itd. itd. pri

KARL ACKERMANN-U, urarju
trgovina z urami, zlatnino, srebrnino in optičnim
blagom v Ptiju v gledališkem poslopu. 182

„Štajerc“

izhaja vsaki drugi četrtek,
prinese najnovejše novice in zastopa interese kmečkega stanu.

Štajerc stane za celo leto s pošto vred samo 1 krono 20 vin. ali 60 kr. Ilo izvodov stane na leto 6 krone 60 vin. s pošto vred.

Naslov: „Upraviteljstvo Štajerca v Ptiju.“

• Kot najlepša birmska darila priporoča •

Molitvenike

veliko izbiro v najlepši vezi po najnižjih cenah

W. BLANKE v Ptiju

Glavni trg nasproti mestne župne cerkve.

Ungerthorgasse nasproti veliki vojašnici.

Išče se nevesta.

Poštena pridna nevesta s premoženjem, ki zna kuhati za krčmo, je slovenskega in nemškega jezika zmožna in ne čez 30 let stara, se izbere za pridnega in poštenega 26letnega mladeniča lepe postave, kateri preuzeče lepo posestvo z dobro vpeljano trgovino in krčmo, vredno 12000 gl. v lepem kraju na deželi tik farne cerkve na Spodnjem Štajerskem. — Samo resnične ponudbe s priloženo fotografijo naj se pošljajo pod imenom

„Trgovec in krčmar“

na upraviteljstvo »Štajerca« v Puji.

Tisk: W. Blanke v Ptiju.

245